

Yeni Bir Başlangıç: Bu Dergi Hepimizin !

Yüz kırk yıllık geçmişi olan İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi 1967 yılında adeta mitotik bir bölünme şeklinde iki tıp fakültesine ayrıldı: İstanbul Tıp ve Cerrahpaşa Tıp Fakülteleri.

İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesinin bilimsel yayın organı olan "İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Mecmuası", yayın hayatına İstanbul Tıp Fakültesinin bilimsel yayın organı olarak devam etti. Bugün 69. yılında "İstanbul Tıp Fakültesi Dergisi" olarak yayımlanmaktadır.

1967 yılında yeni bir heyecanla kurulan Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, kendine ait bir dergiyi 1970 yılında "Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Dergisi" olarak bilim dünyamıza sundu. 1990'lı yıllarda "Cerrahpaşa Tıp Dergisi" olarak adı değişerek bugün 37'nci yılına ulaşmıştır.

1970 ile 2005 yılları arasında dergimizin yayımlanmasında öncülük yapmış, hizmet etmiş Tüm Dekanlarımıza, Editörlere ve Yayın Kurulu üyelerine teşekkür ederiz. 36 yıl içinde aramızdan ayrılanları saygı ve şükranla hatırlıyoruz.

Özellikle 1970 yılı Temmuz ayında derginin çıkmasında emekleri olan Yayın Kuruluna ve Editör Prof. Dr. Selçuk Aybar (1970-1974)'a şükran duygularımızı bir kez daha belirtmek isteriz. Kuruluşundan bu yana öz veriyle çalışmış Önceki Editörlerimize de derginin gelişmesinde ve kalitesinin artmasında, basılı hale gelmesinde verdikleri yoğun çaba için minnettarız. Prof. Dr. Selçuk Aybar'dan sonra Editörlük görevini üstlenen Prof. Dr. Altan Onat (1974-1982) "Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Dergisi"ni ülke çapında haklı bir şöhrete ulaştırmış ve çok önemli bir yer edindirmiştir. Daha sonraki Editörlerimiz Prof. Dr. Bülent Berkarda (1983-1984) ve özellikle Prof. Dr. Vural Solok (1985-1994) Üniversitelerin o yıllarda içinde bulunduğu akademik ve maddi sıkıntılara rağmen derginin sürdürülmesinde yoğun emekleri geçmiştir. Prof. Dr. Yalçın Tüzün (1995-2003) döneminde dergimiz "Cerrahpaşa Tıp Dergisi" adını alarak internet ortamına taşınmış, TÜBİTAK-ULAKBİM tarafından hazırlanan "Türk Tıp Dizini" kapsamına alınmıştır. Bu hizmetlerinden dolayı kendisine de teşekkür ederiz.

Dergimiz ilk yıllardan itibaren ülkemizde bilimsel çevrelerin aradığı bir dergi halini almış, yayımlanmak üzere kabul edilen makaleler basım için yıllarca bekler hale gelmiştir. Dergide 1970 -1974 yıllarında (Editör Prof. Dr. Selçuk Aybar) toplam 251 makale, 1975-1982 yıllarında (Editör Prof. Dr. Altan Onat) 454 makale, 1983-1984 yıllarında (Editör Prof. Dr. Bülent Berkarda) 182 makale, 1985-1994 yıllarında (Editör Prof. Dr. Vural Solok) 707 makale, 1995-2003 yıllarında (Editör Prof. Dr. Yalçın Tüzün) 341 makale, 2004-2005 yıllarında (Editörler Prof. Dr. H. Oktay Seymen-Prof. Dr. N. Ahmet Erözenci) 64 makale basılmıştır.

Başlangıçtaki yoğun makale olmasında, o yıllarda Türkiye'de Türkçe yayın organlarının ve uzmanlık derneklerinin sınırlı sayıda olması, her hangi bir dizine bağlı kısıtlayıcı önlemlerin olmamasına rağmen derginin ciddi akademik yayın politikasının varlığı, çalışmaların akademik sınav ve kadro kaygısından uzak olarak hazırlanması önemli etkenlerdir.

Son 10-15 yıl içinde akademik yükseltilme ve atanma işlemlerinde uluslararası dergilerde yer alan, dizinlere giren ve atıf alan makalelerin önem kazanmasıyla ulusal dergilere, Türkçe yayınlara daha az itibar edilmesi hem yayın sayısında, hem de kalitesinin azalmasında etken olmuştur. Ülkemiz açısından uluslar arası ortamda değerlendirilmek çok önemli bir olgudur, fakat ulusal yayıncılığımızın da bir nebze olsun dikkate alınması gerekir.

TÜBİTAK-ULAKBİM tarafından 1993'de uygulamaya konulan, 1996 yılından itibaren elektronik ortama taşınan "Türk Tıp Dizini" kapsamına girmek, bir kalite ve disiplin arayışının sonucudur. Yıllar içinde dizinin aradığı şartlar gelişmiş, uluslararası dizin kuralları seviyesine ulaşmıştır. Buna rağmen ulusal tıp dergilerimizin bu dizinde yer alması, akademik yükseltilme ve atanma işlemlerinde bir ayrıcalık getirmemektedir. Bunun akademik işlemlerde bir ölçüde de olsa işlevsel olması, hem Türkçe bilimsel yayın hayatımızı ve dergiciliğimizi geliştirecek, hem de ulusal tıp bilimine olumlu katkı sağlayacaktır. Bir dönem uygulanmayan, en az 5 ayrı üniversiteden üyelerle yayın kurulu oluşturulmasıyla "Hakemli Dergi" olarak kabul edilme, yayınların akademik değerlendirilmesi açısından yeterli olmamıştır.

Günümüzde araştırma, derleme, literatür şeklinde değişik özelliklere sahip 300 civarında tıp dergisi yayın hayatımızda yer almaktadır. Bunların bazıları Tıp Fakültesi veya Hastane dergisi şeklinde, bazıları uzmanlık dernekleri yayın organları, bazıları ise özel sektör tarafından yürütülen bilimsel dergilerdir.

Bu dergilerin bir kısmı "Türk Tıp Dizini" kapsamındadır. Bazıları ayrıca uluslararası dizinlerde de yer almaktadır. Ulusal dergilerimizin 12'si PUBMED kapsamındadır ve hepsi uzmanlık bilim dalı odaklıdır. Hiç biri Tıp Fakültesi veya Hastane dergisi değildir. EMBASE / Excerpta Medica dizinlerinde yer alan 23 derginin ancak 4'ü Tıp Fakültesi dergisidir. Bu ulusal dergiler Türkçe, bazıları İngilizce yayınlamasına rağmen yayın akışı açısından daha şanslı olmaktadır.

Ulusal dergilerin bir sorunu da baskı ve dağıtım maliyetleridir. Uzmanlık dernekleri ve özel sektör tarafından yönetilen dergiler dışında kurumsal kaynaklı Fakülte ve Hastane dergileri, bu maliyet etkisiyle daha da zor durumda kalmaktadırlar. Son yıllarda bu dergilerin çoğu tıp sektörüne ait reklamlar olarak bu maliyeti azaltmaya çabalamaktadırlar. Gelecekte dokümantasyon

sisteminin uygun hale gelmesi ve okuyucuların elektronik ortama taleplerinin artmasıyla dergilerin internet ortamında daha çok yer almasıyla baskı sayısının azaltılması veya tamamen yayına hazırlık, online hakemlik, baskı ve dağıtımın internet ortamında olduğu elektronik dergiye geçilerek maddi sıkıntıların giderilmesi maliyet konusunda çözüm olabilir.

2006 yılı ilkbaharında Fakültemizin Yöneticileri "Cerrahpaşa Tıp Dergisi" Editörlüğünü üstlenmemi istediler. Bu şerefli görevi kabul ederken Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nde bulunduğum 30 yıl içinde, 37.yılına ulaşan dergimizin geçirdiği gelişmeleri yakından takip etmiş biri olarak, şanlı geçmişinin yanında mevcut ve gelecekteki sorunlarını da bilmekteydim.

İlk editörü Prof. Dr. Selçuk Aybar'ın yanında asistan, başasistan ve doçent olarak bulundum. Hocam Selçuk Aybar'dan bir çok konuda olduğu gibi dergi ve yayın hakkında bir çok hususu öğrendim. Daha sonraki editör Prof. Dr. Altan Onat döneminde dergi ülke çapında efsanevi bir dergi olarak ün salmıştı. İlk isim olmasam da yazılarım yayımlandığında Hocanın dikkatini çekmişti; 1982 yılına kadar olan dönemde başka yayınların incelenmesi aşamasında da bir çok kez gönüllü danışman olarak çağırılmıştı. Editörlük konusunda ilk bilgilerimi kendisinden almışımdır. Daha sonraki yıllarda dergideki gelişmeleri, başka dergilerde yayın danışmanı, Editör Yardımcısı ve Editör olarak takip ediyor ve çekilen sıkıntıları hissediyordum.

İlk olarak her biri değişik dergilerde editörlük ve yayın kurulu üyeliği yapmış, sürekli tıp eğitimi ve etik kurullarda görev almış meslektaşlarımdan kurulu yayın kurulu tesis ederek işe koyulduk. Burada temel, dahili ve cerrahi tıp bilimlerinin temsiliyeti göz önünde bulundurulmuştur. Son yıllarda yayınlarda büyük önem kazanan bir husus da biyoistatistik, etik-deontoloji ve deney hayvanları - etik gibi konular olmaktadır. Yayın kurulunda bu konulara vakıf üyeler ayrıca yer almışlardır. Dergide dokümantasyon, dizinler tarafından istenen özellikte anahtar kelimelerin kontrolü ve kütüphanecilik gibi standardizasyonu sağlayacak özelliklerle uğraşmak için de Editör Danışmanı tayin edilmiştir. Türkçe ve İngilizce yazım kontrolüyle ilgili Editör Danışmanları daha sonra yer alacaktır.

Çalışma arkadaşlarımla öncelikle 2005 yılına ait baskı aşamasına gelmiş son sayıların basılıp dağıtılması sağlanmıştır. Burada Fakültemiz Dekanı Prof. Dr. Halil Yanardağ, Dekan Yardımcısı Prof. Dr. Turgut İpek ve dönemin Vekil Dekanı Prof. Dr. Erhun Eyüboğlu'na, yıllardan beri desteğini esirgemeyen Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Vakfı'na teşekkürü borç biliriz. Yıllardan beri derginin dizgisi Dergi Sekreterimiz Emine Bitiş tarafından yürütülmekteydi; kendisine özellikle teşekkür ederiz.

Başlangıçta belirttiğim sorunlar nedeniyle derginin artık daha profesyonel olarak hazırlanması gerektiği kaçınılmazdır. Ancak böyle bir ortamda ulusal ve uluslar arası dizinlerde yer alınabilir. Dizgi, baskı, dağıtımının ulusal ve uluslararası olarak geniş çapta yapılması -bir anlamda derginin duyurulması-, elektronik ortamda istenen standartlara ulaşması yüklü bir maliyet gerektirmektedir. Bu hususla ilgili olarak yayın kurulu olarak yaz aylarına kadar yaptığımız bir çok toplantıyla maddi yük teşkil etmeyecek çözüm aradık. Daha kaliteli bir dergi çıkarabilmek, tasarım ve baskı için zaman harcadık. Bundan dolayı da biraz gecikmeyle sonuca ulaştık. Bu konuda bize destek olan **Tenedoks Yayıncılık Organizasyon Limited Şirketi'ne** ve **GlaxoSmithKline İlaç Firması'na** teşekkür ederiz.

Dergiye ait mevcut durum, gelişmeler, yaptıklarımız ve konu hakkındaki düşüncelerimizin başlıcaları şunlardır:

Derginin dış görünümü başlangıç yıllarındaki haline döndürülmüştür. Burada kullanılan renkler aslında Cerrahpaşa Tıp Fakültesi ambleminden kaynaklanmaktadır. Bu değişim gelecek yıl Fakültemizin kuruluşunun 40 (+140)'ncü yılını kutlamasına hazırlık olarak düşünülmüştür. Arka kapak her zamanki gibi, değişmeden içindikleri içeren bir görünümde. TÜBİTAK-ULAKBİM Türk Dizini tarafından kapsamındaki dergilerden 2006 yılından itibaren istediği "Dergi Değerlendirme Kriterleri" çerçevesindeki koşulların, önerilerin ve teknik gerekliliğin hemen hemen tamamı yerine getirilmiştir. Dergilerde araştırma yazılarının bir yıl için en az 15 olması, bunun da tüm yazıların % 50'sini oluşturması kuralına yıllardan beri uyulduğu gibi bundan sonra da devam edilecektir. Giderek araştırma yazılarının azalması nedeniyle, derleme tipi yazılar olarak derginin okunmasını da artırmak için daha çok güncel konularla ilgili Davetli Yazı, Tıp Tarihi ve Fakültemizin tarihiyle ilgili yazılar yer alacaktır.

Derginin yazılar hakkında tartışma ortamını sağlamak amacıyla "Editöre Mektup" konusunu önemsemekteyiz. Okurların eleştiri ve katkılarını beklemekteyiz. Ayrıca daha önceki yıllarda olduğu gibi "Fakültemizden Haberler" bölümünü tesis etmemiz, gelecekte yazılacak Fakültemizin tarihi açısından çok önemli bir husustur. Öğretim üye ve yardımcılarının, öğrencilerin mezuniyet, akademik yükseltme ve atanmaları, emeklilik ve vefatları, ulusal ve uluslar arası başarıları burada mutlak yer almalıdır.

Basınla ilgili 5187 sayılı yasa ve uyulmaması halinde TCK'na göre yaptırımı, bir çok dergi yönetimi tarafından bilinmediğinden gözden kaçmaktadır. Dergimizde bununla ilgili olarak, istenen özellikte eksiksiz KÜNYE sayfası hazırlanmıştır. Dergimizin internet sayfasına (www.ctf.edu.tr/dergi) daima ulaşılabilir olması amacıyla ek bir adres daha alınmıştır (www.ctfdergisi.org). 1998 yılından itibaren dergide yayımlanan tüm makalelere, daha kolay erişim sağlanacaktır. Türk Tıp Dizini tarafından istenen elektronik ortama ait koşul ve öneriler tamamlanma aşamasındadır.

Yazılar hakemlerin dışında etik, biyoistatistik, anahtar kelimeler v.b. yönlerinden Yayın Kurulunda konuyla ilgili üyeler ve Editör Danışmanları tarafından form oluşturularak incelenmektedir. Ayrıca Editör ve Editör Yardımcıları tarafından da değerlendirilmekte, her sayı için Yayın Kurulu toplanarak baskıya hazırlık aşamasına kadar takip edilmektedir. Özellikle araştırma yazılarının sayıları kısıtlı olsa da, yayın kalitesinin artırılması ve derginin okunur hale gelmesi özellikle mümkün olabilir.

Yayın Danışma Kurulu iki bölümden olan yapısını korumaktadır. Fakültemiz Öğretim Üyeleri doğal üyelerdir. Danışmanlık görevi yapanlar yıl sonunda ayrıca belirtilecektir. Fakültemiz dışından değişik üniversitelerden 2005 yılında davet edilen üyeler, 2005-2006 dönemi olarak görevlerine devam edeceklerdir. Yayın Kurulu Danışma Üyeleri'nin elektronik ortamda ulaşılabilir olmaları ve bu yöntemle yayın değerlendirmesi, özellikle tavsiye edilmektedir. Dergimizde

yazılar mutlak üç danışman tarafından değerlendirilmekte olmaları, deontolojik olarak yazar veya yazarlarla aynı kurumdan olmamalarına özen gösterilmektedir.

Derginin bağımsız çalışarak etik, deontolojik ve bilimsel yayın ilkelerini tatbik etmesi, editör, yayın ve danışma kurullarının atanması ve çalışma yöntemleri konusunda bir iç yönergeye ihtiyaç vardır. Bir süre sonra hazırlanarak, işlerlik kazandırılacaktır.

Telif haklarıyla ilgili hukuki ayrıntılar giriş sayfalarında detaylı olarak belirtilmiştir. Sorumluluk ve telif açısından yazar veya yazarlar için "Yayın Hakkı Devir Formu" hazırlanmıştır.

Böyle bir dergi sadece kurum yöneticileri, editör ve yayın kurulunun emeğiyle gelişmez ve bir noktaya gidemez. Bilimsel ortamın temsilcileri tarafından da desteklenmesi gerekir. Öncelikle Fakültemizin öğretim üyelerinin makaleleriyle, "Editöre Mektup" şeklinde basılmış yayınlarla ilgili eleştirileriyle dergimizi canlı tutmaları gerekir. Doğal üyeleri olduğu Yayın Danışma Kurulu olarak, kendilerine gönderilen yazıları değerlendirmeleri, hakları ve görevleri arasındadır. Ayrıca dergiye ait diğer konularla ilgili tüm eksiklikleri ve tavsiyeleri bizler için önemlidir. Buradaki ilkem, yetki ve başarıyı yayın kuruluyla paylaşırken, sorumluluk ve başarısızlığı editör olarak üstlenmemdir; bu benim için daima "*condicio sine qua non*" olmuştur.

Bu sorumluluk isteyen şerefli görevi kabul ederken dergiyi geliştirmek, ulusal ve uluslararası seviyeye ulaştırmak ülküsdür.

Fakültemiz dışında bulunan araştırmacılara, yazarlara da açık bulunan bu dergi için eleştiri ve katkı bekliyoruz. Cerrahpaşa Tıp Dergisi sadece Fakültenin yani bizim değil, hepimizindir. Hepimizin sahip çıkacağı bir dergiyle ulusal ve uluslararası dizinlere girme ve orada kalıcı olma mümkün olabilir.

Hepimiz bilimin hakim olduğu, bilimsel değerlerin farkında olan bir toplumu özlemektediriz. Dergimizin 2006 yılı sayılarını, bize bu hedefi gösteren Ulu Önderimiz Atatürk'ün Doğumunun 125. Yılı için ithaf ediyoruz. Bu sunuş yazımı Ata'mızın şu sözleriyle bitirmek istiyorum: "*En hakiki mürşit ilimdir, fendir.*"

Prof. Dr. Ertuğrul GÖKSOY
Cerrahpaşa Tıp Dergisi Editörü

TEŞEKKÜR

Kuruluşundan bu yana, 1970-2005 yıllarında Dergi Editörü ve Yayın Kurulu Üyesi olarak görev almış Hocalarımıza, Tüm Öğretim Üyelerine teşekkür ederiz. Aramızdan ayrılanları saygı ve minnetle anıyoruz.

Önceki Editörler:

Selçuk AYBAR (1970-1974), Altan ONAT (1975-1982), Bülent BERKARDA (1983-1984), Vural SOLOK (1985-1994), Yalçın TÜZÜN (1995-2003), H.Oktay SEYMEN - N.Ahmet ERÖZENCİ (2004-2005).

Yayın Kurulu Üyeleri (Soyadına göre):

Gökhan AKKAN, Nuran AKMAN, Sevil ATASOY, Selçuk AYBAR, Talia Bali AYKAN, Nazif BAĞRIAÇIK, Aydın BARLAS, Işık BAŞAR, Bülent BERKARDA, Fikret BİYAL, Nur DANIŞMEND, Uğur DERMAN, Sabri ERGÜNEY, Müzeyyen ERK, N.Ahmet ERÖZENCİ, Vedat HAMURYUDAN, H. Hüseyin HATEMİ, Hürol İNSEL, Altan ONAT, Erdoğan ÖZDAMAR, Huri ÖZDOĞAN, Ali PUSANE, Haluk SANER, H.Oktay SEYMEN, Vural SOLOK, Mustafa ŞENOCAK, Nükhet TÜZÜN, Yalçın TÜZÜN, Orhan ULUTİN, Ekrem Kadri UNAT, Nurhayat YILDIRIM.